

Pro vás jako autory sice nebylo měření času důležité, ale uvažovali jste také o jednodušší a lépe rozeznatelné funkci objektu?

O.R.: „Chtěli jsme, aby vše bylo vyjádřeno prostředky odolávajícími zubu času a technickým inovacím. Použit místo optické lupy a křišťálových hranolů digitální technickou novinku roku 2009 nemělo smysl. I kulička, nárazy rozeznávající zvony, se pohybuje díky gravitaci.“

P. K.: „Pochopitelně jsme hledali hranici a existuje asi sto variant, které jsme nakonec nepoužili. Tato mi přijde dobrá.“

Účast ve dvoukolové kombinované soutěži byla umožněna fyzickým i právníckým osobám, skupinám těchto osob, široké odborné veřejnosti a každému, kdo splnil požadavky stanovené soutěžními podmínkami. Do soutěže byli vyzváni erudovaní autoři, jejichž dosavadní tvorba poskytovala předpoklad kvalitního díla jak v ideové, tak i v realizační oblasti. Jednalo se o výtvarníky a sochaře Michala Gabriela, Jiřího Jahelku, Stefana Milkova, Otmara Olivu a Jana Sečku.

Do prvního kola bylo odevzdáno 27 soutěžních návrhů. Do druhého kola postoupili Pavel Filgas, Michal Gabriel, Stefan Milkov a autorská dvojice Oldřich Rujbr s Petrem Kameníkem. Vyhodnocení jejich návrhů se za přítomnosti závislých i nezávislých členů poroty konalo 3. prosince 2007. Porotu tvořili nezávislí členové Petr Hrůša⁹, Pavel Liška, Petr Uhlíř¹⁰ a Zdeněk Zdařil a závislí členové Vladimír Adam, Karel Hledík a Barbora Javorová. K posouzení jim byly předány čtyři soutěžní modely v měřítku 1:10. Jury ke každému projektu zaujala kvalifikované stanovisko a dospěla k názoru, že dílo Oldřicha Rujbra a Petra Kameníka soudobými prostředky nejlépe reflektuje legendu z roku 1645 o obléhání Brna švédskými vojsky. Ocenila zejména vysokou kreativní formu zpracování tématu a doporučila Radě města Brna udělit autorské dvojici první cenu. Následně byli vítězové vyzváni k dalšímu rozpracování tématu. Martin Reissner k tomu podotkl:

„Autoři přišli s objektem neotřelým a přesahujícím v řadě parametrů utilitárně vymezený sochařský objekt. Všechny mé zkušenosti z předchozích kontaktů s tvůrci pomníků, soch i dalších výtvarných objektů mne po prvním setkání s duem Kameník–Rujbr vedly k dojmu, že spolupráce s nimi bude těžká a v některých parametrech i riskantní. Opak byl ale nakonec pravdou. Oldřich Rujbr i Petr Kameník se projeví jako absolutní profesionálové a jejich angažovanost ve věci hodinového stroje byla úplná: oscillovala mezi umanutostí a obětováním se pro něj.“

For you, as the artists, the aspect of time measurement wasn't important, was it? Didn't you also consider a simpler and more recognizable time-keeping function of the object?

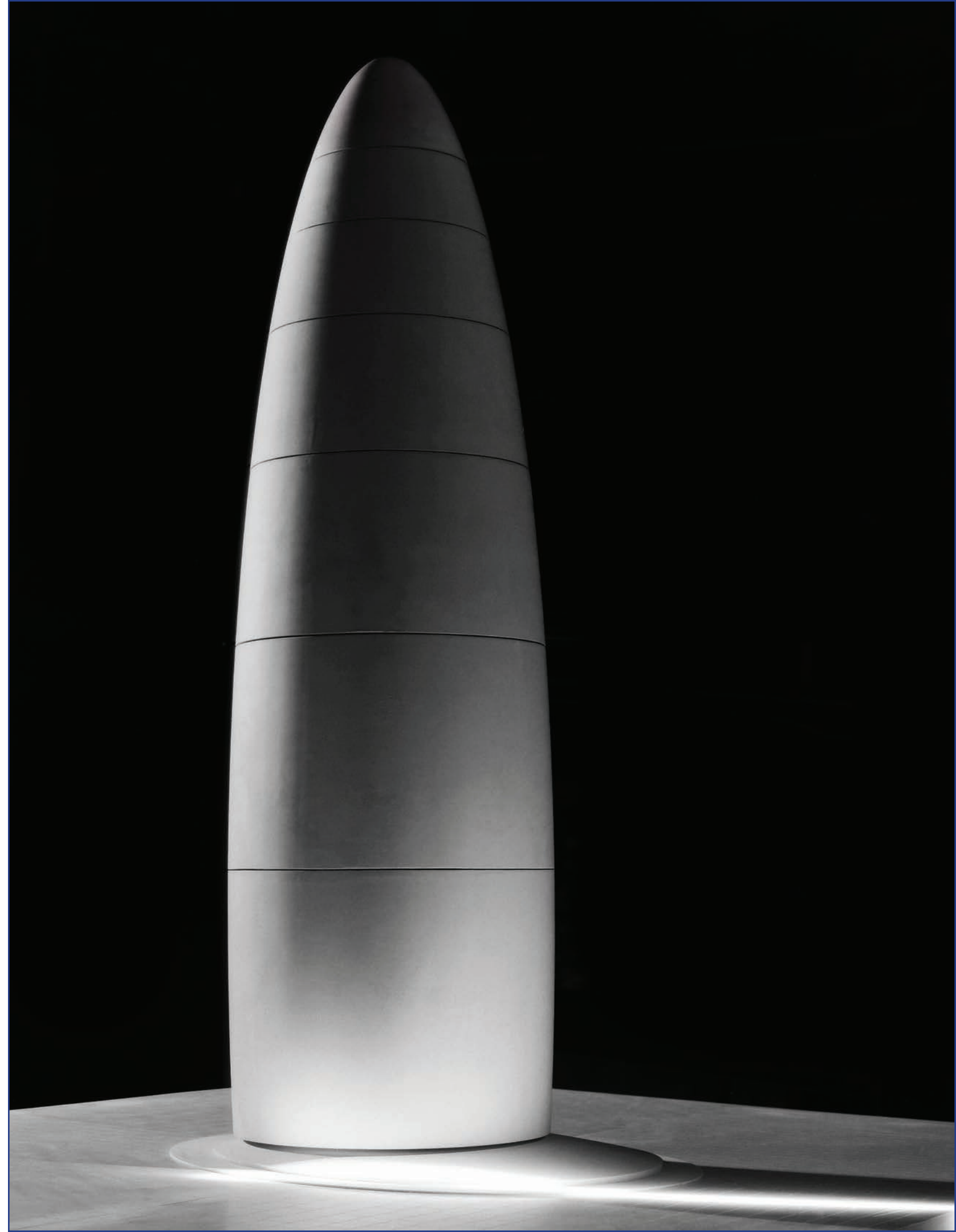
OR: "We wanted everything to be expressed by means that would stand the test of time and technical innovation. Using a digital technical novelty instead of an optical magnifying glass and crystal prisms made no sense in 2009. Even the marble, which makes the bells ring by bouncing, simply moves with gravity."

PK: "Of course, we were looking for some limits, and there are about a hundred variants that we did not use in the end. This one I like."

Participation in the combined competition was made possible for "natural and legal persons", groups of these persons, the general professional public, and anyone who met the requirements set by the competition. The previous works of the erudite artists provided a prerequisite for quality work in both the ideological and practical spheres. There were artists and sculptors Michael Gabriel, Jiří Jahelka, Stefan Milkov, Otmara Oliva and Jan Sečka.

There were 27 competition designs submitted in the first round. Advancing to the second round were Pavel Filgas, Michal Gabriel, Stefan Milkov and the artistic team of Oldřich Rujbr and Petr Kameník. The evaluation of the competition proposals was held on 3 December 2007 in the presence of dependent and independent jury members. The independent jury members were Petr Hrůša, Pavel Liška, Petr Uhlíř and Zdeněk Zdařil; the dependent members were Vladimír Adam, Karel Hledík and Barbora Javorová. Four competition models to the scale of 1:10 had been provided for evaluation. Upon forming a qualified opinion on each project, the jury concluded that the work by Rujbr and Kameník reflected 'the legend from 1645 about the siege of Brno by Swedish troops' through contemporary means in the best way. The jury particularly appreciated the highly creative form of the theme and recommended that the Council of the City of Brno award this creative team the first prize. Subsequently, the winners were invited to further develop the theme. Martin Reissner added:

"The artists came up with an object that was novel and went beyond the utilitarian-defined sculptural parameters in a number of ways. After the first meeting with the Kameník-Rujbr team, all my experience from previous contact with creators of statues, sculptures and other art objects led me to the impression that working with them would be difficult and in some ways risky. In fact, the opposite was true. Rujbr and Kameník proved to be absolute professionals, and their commitment to the clock was absolute: it oscillated between obstinacy and personal sacrifice."

„Nebáli jste se zapojení soudobého hravého projektu do dnes již historického náměstí?

O.R.: **„Nebáli. Nevím, jak by se měl soudobý objekt, výtvarné dílo tvořit v historickém prostředí. A nikdo náměstí Svobody a celé centrum s velkoměstskými stavbami od 19. do 21. století jako historický prostor nevnímá. Pouze půdorys je historický. Spíš je zajímavé kosmopolitní složení obyvatel Brna v období třicetileté války. Ze jmen významných zúčastněných je to patrné. Francouzský hugenot a skvělý stratég Louis Raduit de Souches, skotský plukovník Georg Jacob Ogilvy, velitel pevnosti Špilberk. České jméno má rektor jezuitské koleje páter Martin Středa. Prostor náměstí Svobody ve svých palácích obývali především italsí obchodníci. Město uvnitř hradeb bylo ponejvíce německé. Křesťané, především katolíci a Židé. Převaha českého a nutno podotknout katolického obyvatelstva žila za hradbami. Byli zemědělci a nepochybně v době obléhání přinášeli nemalé oběti. Je smutnou ironií, že potomky Němců, žijících stále v centru města, přesně za tři sta let (1945) vyhnali potomci předměstských českých obyvatel, kteří se po vzniku velkého Brna stali Brňany. Ale k otázce zapojení do náměstí. Poloha, kde je hodinový stroj umístěn, není právě nejvýhodnější. Od nádraží se jde k náměstí stoupající Masarykovou třídou. V nejužším místě trojúhelníku náměstí Svobody je zlom a terén klesá k širší straně s morovým sloupem a kašnou. Ten terénní vrchol byl pravým místem pro umístění hodinového stroje. Riziko porušení soutěžních podmínek však bylo velké, nemluvě o kolizi s kolejemi a tramvaji. Bohužel stojí v půlce svahu a pomyslný trojúhelník barokního morového sloupu a soudobé kašny a hodinového stroje by při zmíněném řešení dostal ty pravé proporce. Hodinový stroj by navíc vypadal vyšší než sochy ‚mamlasů‘. Proč se má socha vždy umísťovat před nějaký dům? V tomto případě novou stavbu Omegy.“**

P.K.: **„Ne. Co je tam to ‚historické‘? Morový sloup? Dům Pánů z Lipé nebo domy z období brněnské asanace? Budova Komerční banky? Je tam skvělá ta vrstevnatost s posledními přírůstky, Omegou a hodinovým strojem. Jako fungující prostředí považuji mít zastoupené všechny vrstvy, ne skanzen.“**

Were you afraid of having a contemporary playful object on a historical square?

OR: "No, we weren't. I don't know how a contemporary object, a work of art, should be placed in a historical setting. Nobody perceives Náměstí Svobody Square or the whole city centre with buildings from the 19th to the 21st century as historical. Only the ground plan is historical. Actually, the cosmopolitan composition of the Brno population during the Thirty Years' War is interesting. This is evident from the names of some prominent figures: French Huguenot and great strategist Louis Raduit de Souches and Scottish Colonel Georg Jacob Ogilvy, commander of Špilberk Fortress. However, Father Martin Středa, the rector of the Jesuit College, had a Czech name. Náměstí Svobody Square and its palaces were mainly inhabited by Italian merchants. The town's people inside the walls were mostly German – Christians, especially Catholics, and Jews. The predominance of the Czech inhabitants, it should be pointed out, especially the Catholic population, lived beyond the walls. They were farmers and undoubtedly underwent considerable hardship at the time of the siege. It is a sad irony that the descendants of the Germans from that time were expelled 300 years later by the descendants of the Czechs residing in the surrounding areas. These Czechs did not become Brno citizens until after the emergence of Greater (Metropolitan) Brno.

The location of the clock is not the most advantageous. From the station, you approach the square along the slight incline of Masarykova (Masaryk) Street. At the narrowest point of the triangular shape of Náměstí Svobody Square, the street begins to descend to the wider side of the square, with the plague column and fountain. In our opinion, this 'peak' would have been the best place for the clock. However, the breach of competition conditions would have been great, not to mention the fact that it would collide with the tramlines. Unfortunately, it stands in the middle of the gentle incline towards the centre of the square, and its triangle shape would have had the right proportions in the mentioned solution. What's more, the clock would have looked taller than the statues of the telamon giants. Why should a statue always be placed in front of a building? In this case, it was to be the new Omega building."

PK: "No. What is 'historical' there? The Plague Column? The House of the Lords of Lipá, or the houses from the time of the Brno renovation? The [historical] layers there are great, with the latest additions, Omega and the astronomical clock. As a working environment, I consider all the layers to be important, not just the preservation of an open-air museum [of only old historical buildings]."

Historické pozadí

V souladu se soutěžními podmínkami je nezbytná zmínka o historickém pozadí návrhu. S hodinovým strojem jsou svázány události nemilosrdného období třicetileté války. V množství bitev a šarvátek, které se v této truchlivé epoše evropské minulosti na území Čech a Moravy odehrály, musíme vzpomenout, že již v roce 1642 se po krátké, čtyřdenní blokadě vzdala Torstensonově armádě Olomouc. Do té doby na Moravě nejvýznamnější město, které posléze sehrálo na obsazeném území roli švédské pevnosti. Tato událost vedla císaře Ferdinanda III. k rozhodnutí odejmout Olomouci statut zemského hlavního města a svěřit jej Brnu. Stalo se tak i přes zjevné indicie, které naznačovaly, že novou metropoli těžké chvíle teprve čekají. Dlužno říci, že v nich obstála se ctí.

Těleso hodinového stroje vztyčené do sebevědomé polohy má připomínat obří nábojnici. Je mementem významné události, jedné z posledních fází třicetileté války, krutých sto dvanáct dnů, které od 3. května do 23. srpna 1645 otřásaly Brnem a jeho okolím. Tehdy s nevídanou, téměř dvacetinásobnou přesilou jej obléhalo švédské vojsko.¹¹ Velel mu zkušený a bitvami zocelený generál Leonard Torstenson,¹² který se dal slyšet větou:

„S tou myší dírou budu hotov do tří dnů. A tu starou holou studenou kuchyni, tu dobudu nejpozději do jednoho týdne!“

bouchl prý tehdy Torstenson rezolutně pěstí do stolu. „Dírou“ myslel samotné město a „studenou kuchyní“ hrad Špilberk.¹³

Obrana Brna byla věcí vysoce projevené statečnosti obyvatel města, příslušníků cechů, studentů a malé vojenské posádky. Několikrát, s výhledem dalšího tažení na Vídeň, měli vetřelci vítězství na dosah. Díky nezměrné odvaze, hrdinství a odhodlání hájit domov postavili brněnští občané nepřátelům nepřekonatelnou hráz. V jejich čele stanul skvělý velitel obrany města, francouzský generál v habsburských službách, jeden z nejschopnějších vojevůdců třicetileté války hugenot Louis Raduit de Souches. Vedle něj se vyznamenal velitel citadely na Špilberku, skotský plukovník Georg Jacob Ogilvy.¹⁴ Prapor duchovní záštity tehdy statečně nesl rektor jezuitské koleje páter Martin Středa. Středův postoj k obraně města dobře vystihuje jím často vyslovovaná věta: „Kdo brání Brno, brání celou Moravu.“

Boje se zdály být nekonečné. Po mnoha nezdarech spojených s těžkými ztrátami však švédského válečníka postupně opouštěla víra ve vítězství. Známa brněnská legenda hovoří o tom, že vysíleným obráncům se donesla zpráva o Torstensonově rozkazu k zahájení generálního útoku. Pokud by však ofenziva plánovaná na 15. srpna nebyla do pravého poledne úspěšná, byl rozhodnutý operaci ukončit, armádu stáhnout a od Brna odejít. Válečnými útrapami zesláblí Brňané to věděli. Nechali proto zvony rozhoupat o hodinu dříve. Švéd dostál svým slovům a s fa-

Historical Background

In compliance with the terms of the competition, a reference to the historical background of the location was necessary in the proposal. The clock is linked to the events of the merciless period of the Thirty Years' War. In the immense number of battles and skirmishes that took place in Bohemia and Moravia in this mournful epoch of European history, we must remember that in 1642 the city of Olomouc succumbed to Torstenson's army after a short four-day blockade. Until then, it had been the most important city in Moravia. Until 1650, it served as a Swedish fortress in the occupied territory. This event led Emperor Ferdinand III to remove the status of capital from Olomouc and entrust it to Brno. Despite the obvious indications that Brno would have to face hard times, the new metropolis went through this change admirably.

The body of the clock, erected in a self-confident position, should resemble a giant cartridge. It is a memento to an important event, one of the last stages of the Thirty Years' War, the cruel 112 days that shook Brno and its surroundings from 3 May to 23 August 1645. The besieging Swedish Army had an almost 20-fold advantage, which at that time was almost unprecedented. The army was commanded by the experienced and battle-hardened Marshal Lennart Torstenson. Resolutely pounding his fist on the table, he was heard to say about Brno and the Špilberk Castle: "With that mouse hole, I'll be ready in three days. And that cold kitchen will be captured in seven days at the latest!"

Brno defence was a matter of the great bravery of the city's inhabitants, guildsmen, students and small military outfit. There were several times, with the prospects of a further crusade to Vienna, when the intruders almost won. Thanks to the immense courage, heroism and determination to defend their home, the citizens of Brno built an insurmountable barrier against their enemies. The Huguenot Louis Raduit de Souches, a French general in the Habsburg services, was one of the most capable commanders of the Thirty Years' War and lead the defence of the city. Second in command was the equally excellent citadel commander at Špilberk, Scottish Colonel Georg Jacob Ogilvy. A battalion of spiritual patronage was bravely led by the rector of the Jesuit College, Father Martin Středa, whose attitude to the defence of the city is well described by his saying: *"Whoever defends Brno defends the whole of Moravia."*

The fighting seemed endless. However, after many failures and heavy losses, the Swedish commander was losing hope. The well-known Brno legend says that the exhausted defenders got news of Torstenson's order to launch a general attack. If the offensive planned for 15 August was not successful by midday, he would withdraw his troops and leave. When the people of Brno, weakened by hardship, found out about this, they had the bell-ringer sound the midday bells one hour earlier. Keeping his word, the Swedish commander withdrew from battle at the false midday ringing at eleven o'clock.

However, reality was somewhat more prosaic. Although the last Swedish attack really did take place on 15 August, it did not end at 11:00, but lasted until evening. The attack was repelled and the exhausted attackers withdrew. It took another eight days to pack up the camp and weapons. The last mercenaries left Brno on 23 August 1645. Brno's history is thus reflected in certain features of the clock.

The fortifications, which helped to protect the city during the Swedish invasion, ceased to function as of the 17th century. They were replaced by a system of bastions. Later, even this system, which was hindering the development of the city, became obsolete. The fortification system was removed in 1809 when Napoleon's army had finally left. The trium-

Jednou z tehdejších modelek byla Oldřiška (Olo) Křížová, dnes ve světě módy respektovaná celebrita.⁹⁹

„Předváděly jsme převážně autorské designérské kolekce a tak se seznámily s úžasnými návrháři. Okolo roku 1992 jsme se setkali na jednom neformálním soustředění u Oldřicha na stodole. Bylo to velmi inspirativní. Prostor, ve kterém jsme se ocitli, mně připadal jak z jiné dimenze. Nebyla to obyčejná stodola, ale přetvořená na ateliér, který jakoby levitující prostor chránila strohá kamenná stavba.“

Se zajímavými postřehy na spolupráci s Oldřichem Rujbrem přichází Markéta Skrčená, která ve FORMICE působila jako lektorka a koučka.

„Při našem prvním setkání – oslovil mě někdy kolem roku 1990 a požádal o spolupráci na projektu nadace Formica – na mě působil jako výstřední francouzský herec či filozof. Jeho myšlenky, nápady, vše, co říkal, jsem si musela domýšlet, dotvářet a ‚domodelovat‘, slova a věty jen nadhazoval, od partnera v konverzaci očekával, že mu porozumí a popluje s ním v jeho tvůrčím myšlenkovém proudu. Bylo to fascinující.“

Já jsem v té době měla za sebou už stovky předváděcích mol a byla jsem natolik ‚dospělá‘ modelka, že jsem těm začínajícím předávala své zkušenosti a pro módní performance jsem vytvářela choreografie. Nadace Formica, za kterou Oldřich Rujbr stál, vnesla do světa módy jedinečný záměr – propagovat pomocí populárního nástroje, což byla módní show, ten nejmladší módní design vůbec. Prezentovaly se kolekce z ateliéru oděvního návrhářství Střední průmyslové školy textilní v Brně. Mým úkolem bylo vybrat mladé manekýny, naučit je ‚chodit‘, tzn. pohybovat se na molu a v pohybu pracovat s oděvem, a pak samozřejmě vymyslet a zrealizovat co nejzajímavější a nejvýstřednější choreografie jednotlivých přehlídek. Manekýny Formicy byly chytré a výrazné, našli byste mezi nimi taková jména, jako je režisérka a kostýmní výtvarnice Kamila Polívková nebo ikona současného českého oděvního designu Olo Křížová.

Oldřich Rujbr svými kontakty zaštiťoval bezproblémový chod nadace, přicházel s novými nápady, zkrátka se o Formicu staral a tlačil projekt kupředu. Byli jsme velmi úspěšní a natolik výjimeční, že si nás všimli v zahraničí, kam jsme také skutečně vyjeli a sklídili značné uznání. Byla to krásná doba. Svobodná a tvůrčí.

Oldřich Rujbr si nikdy nic nedělal ze zažitých konvencí, svou rozevlátou ignorancí vůči spořádanému a hlavně uspořádanému světu provokoval mnoho lidí a dělal si tím i nepřátele. Zkrátka umělec – originální i ostýchavý, razantní i rozervaný. A laskavý.“

One of the models at that time was Oldřiška (Olo) Křížová, a celebrity in the fashion world today.

“We showed mostly authorial design collections, so we met some amazing designers. Around 1992, we met at an informal training camp at Oldřich's barn. It was not an ordinary barn, but a place that had been transformed into a studio that seemed to be a levitating space protected by an austere stone structure.”

Markéta Skrčená, who worked as lecturer and instructor at FORMICA, has some interesting insights on her cooperation with Oldřich Rujbr:

“At our first meeting – he approached me around 1990 and asked me to cooperate on a FORMICA Foundation project – he looked like some kind of eccentric French actor or philosopher. His thoughts, ideas, everything he said had to be imagined, inferred, completed and ‘modeled’. He would just pitch words and phrases, expecting the conversation partner to understand him and engage in his creative stream of thought. It was fascinating.”

By that time, I had hundreds of shows to my credit. I was such a ‘veteran’ model that I could pass my experience on to beginners and I created choreographies for fashion performances. The FORMICA Foundation, which Oldřich Rujbr supported, brought a unique objective to the fashion world – to use fashion shows to promote the youngest fashion design ever. There were collections from the fashion design studio of the Secondary School of Textile Decorative Arts in Brno. My tasks were to select young models, teach them to ‘walk’ and move on the catwalk, to work with the clothing, and then, of course, create the most interesting and eccentric choreography for the shows. The FORMICA models were stylish and distinctive, and included names such as director and costume designer Kamila Polívková and Olo Křížová, an icon of contemporary Czech fashion design.

Through his contacts, Oldřich Rujbr supported the smooth running of the foundation and came up with new ideas; he simply took care of FORMICA and propelled the project forward. We were very successful and so special that they noticed us abroad, where we actually ended up going and gaining considerable recognition. It was a beautiful time – free and creative.

Oldřich Rujbr never worried about the established conventions. His ebullient disrespect for the orderly and above all organized world provoked many people and made him enemies. In short, he is an artist – original and shy, vigorous and torn, and kind.”

organizace pracovního setkání keramiků, návrh a realizace umyvadla, obklad pro Fakultu architektury VUT v Brně, spolupráce: Laufen CZ, Lasselsberger

„Tradiční bechyňské pracovní setkání se dostalo do finančních nesnází a hrozilo, že se po dvou letech v pravidelném intervalu již neuskuteční.“

Přesto Oldřich Rujbr společně s profesorem Václavem Šerákem¹²³ a Alešem Wernerem z pražské VŠUP zorganizovali mezinárodní sochařské sympozium. Rujbr se stal také jedním z autorů jeho zadání. Cílem bylo vytvořit názor na podobu zařizovacích předmětů a obkladů sanitárních zařízení. Důraz byl kladen na výtvarné a invenční pojetí s respektem k technologickým požadavkům. Sympozium bylo tentokrát organizováno z podnětu dvou vysokých škol: Fakulty architektury VUT v Brně a VŠUP. Podstatné bylo zapojení podniků Jika Laufen CZ¹²⁴ a Lasselsberger¹²⁵. Mimochodem je to podnik, ve kterém Oldřich Rujbr v minulosti realizoval většinu svých prací.

„Kus života jsem strávil v modelárně ve Znojmě. Když jsem pracoval na prototypu umyvadla pro kadeřnictví, poznal jsem úskalí procesu vedoucího od modelu k vytvoření forem až po samotnou výrobu. Borci jako Václav Šerák a Aleš Werner mé rady nepotřebovali. Japonec Yoshikazu Ikeda¹²⁶ je výborný keramik. Nedařilo se mu však vyladit tvar mísy umyvadla. Nemohl odlitek vyndat z formy. Rád jsem pomohl a patřičně vyladil sklon formy. Pro dvě studentky z ateliéru keramiky profesora Šeráka, které se zúčastnily sympozia, byly moje rady cennější. Obě si v následujícím roce pro téma svých diplomních prací vybraly umyvadlo. Firma Jika Laufen, která nám poskytla zázemí, zařadila umyvadlo ve tvaru peřiny od Evy Polachové¹²⁷ do designové kolekce Jika ART.“

Takto pojatá společná tvůrčí akce se v souvislosti s mezinárodním keramickým sympoziem u nás konala poprvé. Výstupem byly jedinečné, výtvarně kvalitní a unikátní zařizovací předměty, které trvale obohatily vybavení interiérů budovy brněnské fakulty architektury. Oldřich Rujbr si pochvaloval:

„S Jika Laufen CZ a Lasselsberger Chlumčany jsme získali výborné sponzory a dodavatele pro rekonstrukci brněnské fakulty architektury. Téma sanitty se pak opět stalo syžetem 26. Mezinárodního sympozia keramiky Bechyně, které se konalo v roce 2004. V tomto roce již ministerstvo kultury poskytlo dostatek financí.“

V každé předsíni prostorů s hygienickým zařízením je na brněnské fakultě architektury zabudováno originální keramické pítko. S přispěním Oldřicha Rujbra se zde stěny a podlahy podařilo opatřit obklady a dlaždicemi, které byly produktem práce studentů z VŠUP. Jejich povrch je buď bílý, anebo je opatřen polychromovanými geometricky uspořádanými liniemi, které umožnily, aby čtvercové keramické prvky byly ukládány do výtvarně zajímavých sestav. K tomu se pojí úsměvná epizoda jednoho z uchazečů o studium, který byl přijat na pražskou i brněnskou fakultu architektury. Při rozhodování o konečném výběru školy padla jeho volba na brněnskou fakultu jen díky návštěvě nových toalet s netypickými autorskými umyvadly, dlažbou a obklady.

WASHBASINS

Organization of a ceramics workshop, design and implementation of a washbasin, tiles for the Faculty of Architecture, BUT; cooperation: Laufen CZ, Lasselsberger

“The traditional Bechyně working meeting was in financial difficulty and at risk of not taking place at its regular biannual interval.”

Nevertheless, Oldřich Rujbr along with Professor Václav Šerák and Aleš Werner from the AAAD in Prague organized the international sculpture symposium. Rujbr also became one of the authors of the symposium's theme. The aim was to create an opinion on the form of plumbing fixtures and sanitary tiles. Emphasis was placed on artistic and inventive concepts with respect to technological requirements. This time, the symposium was organized at the initiative of two universities: the Faculty of Architecture of BUT and the AAAD in Prague. The involvement of Jika Laufen CZ and Lasselsberger was essential. Incidentally, this is a company in which Rujbr had done much work in the past.

“I spent a good part of my life in the modeling studio in Znojmo. While working on the prototype of a washbasin for hairdressing, I recognized the pitfalls of the process leading from the maquette to the creation of molds to the production itself. Guys like Václav Šerák and Aleš Werner didn't need my advice. Japanese Yoshikazu Ikeda is an excellent ceramicist. However, he had difficulties fine-tuning the shape of the washbasin. He could not get the cast out of the mold. I was happy to help fine-tune the forms. My advice was more valuable for two students from the ceramics studio of professor Šerák, who attended the symposium. Both of them chose a sink for the topic of their theses. The company JIKA Laufen, which provided us with facilities, included a washbasin in the shape of a duvet by Eva Polachová into the JIKA ART design collection.”

This joint creative work conceived in this took place for the first time in connection with the international ceramics symposium. The outcome was incomparable: high-quality and unique furnishings that permanently enriched the interiors of the Faculty of Architecture building in Brno. Oldřich Rujbr praised it:

“With the companies Jika Laufen CZ s. r. o. and Lasselsberger, s. r. o. Chlumčany, we had excellent sponsors and contractors for the reconstruction of the Faculty of Architecture. The theme of the sanitary equipment then again became the topic of the 26th International Symposium of Ceramics Bechyně, which took place in 2004. That year, the Ministry of Culture had already provided sufficient funding.”

An original ceramic drinking fountain was installed in each of the halls of the premises with sanitary facilities. With the help of Oldřich Rujbr, the walls and floors were fitted with tiles that had been produced by students from the Academy of Arts, Architecture and Design in Prague. Their surface is either white or with polychrome, geometrically arranged lines that allowed the square ceramic elements to be placed in artistically interesting sets. This was accompanied by a funny episode of one of the applicants who was admitted both to the Faculties of Architecture in Prague and in Brno. When deciding on which school, he chose the faculty in Brno because of its new washrooms with unusual washbasins and tiles.

